

KOROŠKI SLOVENEK

Naroča se pod naslovom: „KOROŠKI SLOVENEK“.
Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.

Rokopisi se naj pošiljajo na naslov:
Politično in gospodarsko društvo, Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.

— List za politiko,
gospodarstvo in prosveto

Izhaja vsako sredo. — Posamezna številka 15 grošev.
Stane četrletno: 1 S 50 g; celoletno: 6 S — g
Za Jugoslavijo
četrletno: Din. 25.—; celoletno: Din. 100.—

Valuta življenja.

Kakor daleč sega zgodovina človeškega rodu, tako stara je povest o domotožju človeškega srca. Posebno velika v dnevih, v katerih lega na naravo dih smrti in se ona odmika od človeka in njegovih delovnih rok. Tedaj se s podvojeno silo vzbuja v slehernem človeku težnja, da bi našel domov v toplo varstvo kot otrok v naročje materno in bi kot otrok, oboževan od matere ljubezni in zavarovan po očetovski skrbi, zasanjal brezskrbne, lepe sanje. Spet je Cerkev, ki pozna tajno človeških src, tista, ki jih v teh dnevih vodi mimo Vseh svetih in spomina rajnih v adventno hrepenenje zapuščenega ljudstva po Rešitelju in Voditelju. Malenkostna se zazdijo v teh poznojesenskih dnevih vprašanja naše vsakdanjosti in njene tako posvetne vsebine, človeški duh sili preko njih v prva in največja vprašanja življenske skrivnosti za odgovori na odkod, kam in zakaj?

Skrivnosti se ponazorujejo v simbolih in tako ima tudi življenje mnogo simbolov, katerih najnenavadnejši je: denar. Najprej je denar simbol gospodarstva. Dobro gospodarstvo ima dober, slabo gospodarstvo pa slab denar. Tega pravila ne ovržejo nobene devizne zapore in druga denarno-politična sredstva, kvečjemu ga omiljujejo in dopolnjujejo. Zaupanje ljudstva v denar in v procvit narodnega gospodarstva je vsekakor močna opora, a resnična in izdatna le, če je gospodarstvo toliko donosno, da zamore ohranjati del zlatega zaklada kot kritje izdanih bankovcev. Tedaj govorimo o varni in stalni denarni valuti.

Denar je tudi simbol življenja. Nobena življenska politika, nobene gole teorije in nobene odredbe ne morejo ohranjati stalne vrednosti valute-življenja, če življenje nima svojega zlatega zaklada, zaklada, ki je neizpremenljiv in neuničljiv, stalne vrednosti in resnične dragocenosti.

Kako je danes na življenski borzi sveta?

Pred stoletjem je bil našel veliki svet svoj odgovor na vprašanja po življenju in njega skrivnosti: vse je materija, atom, beseda o Bogu in duši in onostranstvu je prazna bajka. Saj smo razkrili vse zakone narave, svetlobe in teme in zemlje ter razčlenili naravo v bilijone bilijonov atomov in elektronov. Saj smo izsledili stotisočletno nit razvoja od prve življenske celice v rastlinstvo in živalstvo in človeštvo. Naš duh lahko meri vesoljstvo in izračunava pot njegovim ogromnim telesom, prodril je v sredino zemlje in izmeril njene vročinske stopinje, spoznal je skrivnost najneznatnejših življenskih bitij, dognal čudovite uganke človeškega telesa in mu izmeril utripe srca in snovanje razuma. A nikjer nismo našli niti najmanjšega sledu o Bogu, duši in onostranstvu. Cesar ne vidimo in ne otipujemo, v to ne moremo verovati. Veliki svet je mislil, da ni Boga in ne duše in ne onostranstva. Zato ni več vedel, kam s pravico, ljubeznijo, poštenostjo, skromnostjo in drugimi sličnimi besedami nekdanjega življenskega slovarja. Bogastvo mu je postalo bog in trda pest njegova pravica, ker si je zaželel udobja in uživanja.

In postalo je z življenjem brez Boga kakor z denarjem brez zlata. Življenje je izgubilo svojo vrednost na življenski borzi sveta, brez vsebinski so postali ideali, misli in besede, prazne knjige in slike, prazno gospodarstvo in politika in kar še vse tvori tukaj to, kar imenujemo življenje. Kot ničvredne, nekrite bankovce je pričel svet življenje zlorabljati in uničevati, kot prazen papir ga je metal na cesto in trgal v kosce.

Kot bi vzel naravi sonce, je postalo v svetu temno in pusto, brez lepote in toplote. Ni bilo več mehkih sončnih žarkov, ki bi legali na zemljo in jo ožarjeno in oživljeno družili v soncu. Delo in trpljenje, ljubezen in prijateljstvo, skromnost in poštenje — kot bi bil nekdo skrnil njihovo jedro in pustil samo še prazne luščine.

Danes pa veliki svet zopet kriči po deflaciji, po povrednotenju življenja. Hoče kritja in zaklada, da bi zopet narastel tečaj življenja na življenski borzi. Bakrovina komunističnih bank se izkazuje kot nedostatan kritje, ker ostaja življenski tečaj še vedno na nizki stopnji in je tam še vedno treba krivice in nasilja za njegovo ureditev. Ker pač ostajajo tam zvesti svojim učiteljem in dosledni njihovem na-

uku ter prepuščajo Boga in nebesa vrabcem na strehi. Tudi srebrnina fašističnih bank mora biti nezadostna, če pa se življenski kurz noče dvigniti in je vedno spet treba umetnih sredstev za njegovo pokrepitev. V protižidovstvu, v besedi o narodnem ponosu in narodni časti in v odstranitvi vsega tujerodnega vpliva je torej premalo vsebine, sicer bi ne trebalo še orožja in groženj, razstav in glasovanj, da bi bilo narodom dobro.

Preostaja le še eno kritje: z zlatom, to neizpremenljivo, neuničljivo in najdragocenejšo kovino. Preostaja le še eno življensko kritje: z Bogom, tem neizpremenljivim vsevečnim bitjem. Sicer znajo na naši življenski borzi napočiti temni dnevi življenske katastrofe.

Kancler v Celovcu.

Kljub dežju in snegu je pričakovala prihod kanclerja dr. Dollfussa v Celovec nepregledna množica ljudstva iz vseh delov dežele; videti je bilo med njo tudi mnogo kmetov iz slovenskih krajev. Zanimanje za kanclerja in njegovo delo je po atentatu vidno narastlo tudi na Koroškem, predvsem med podeželskim ljudstvom.

Dvorišče deželne hiše je bilo nabito polno ljudstva — šteli so okoli 15.000 — ki je svojega kanclerja navdušeno pozdravljalo. Kancler se je uvodoma zahvalil za izkazano zaupanje in povdaril, da hoče vlada z vztrajnostjo nadaljevati započeto delo. Pomagati hoče najprej najubožnejšim med ubogimi, to je brezposelnim. Razvoj gre navzgor, glavno tezo krize smo preboleli. Naj se nas zato ne ovira ne na desni in ne na levi. **Ne samo Koroška, cela Avstrija vam bodi vaša domačija, da v skupnem delu ustvarimo lepše in mirnejše sožitje.** — Kanclerjeve besede je sprejela množica z navdušenimi vzkliki, ki so še narastli, ko so z eksplozijami papirnatih bomb in električnega transformatorja opozorili nase tukajšnji narodni socialisti.

Zvečer se je vršil v hotelu Moser poudarjeni večer, na katerem je nagovoril kanclerja **dež. glavar** in omenil med drugim:

„Koroška in njeno ljudstvo je nekaj posebnega, obdana je z gorami od vseh strani in na njej prebivata dva naroda. Koroška je tudi obmejna dežela in zato naglašja nacionalno misel. A kljub vsej posebnosti si je svesta odgovornosti in dolžnosti. Prepričan sem, da se nacionalno mišljenje in delovanje da družiti z avstrijsko mislijo. Dež. glavar je nadalje ome-

nil gospodarske in finančne skrbi dežele in prosil tozadevne pomoči. Po pozdravu varnostnega nadzornika Bargerja in škofa dr. Hefterja je kancler odzdravil: Prestali smo krizo gospodarstva in zaupanja. Razpisano posojilo je velik uspeh vlade. Sicer dosega Koroška glede posojila komaj za polovico Tirolsko, ki je še ubožnejša, temu pa je kriva nedvomno politična struktura dežele. Mnogo je vlada že storila za Koroško — cesta preko Zvonarja in Pakei dr. — in bo še storila, da si pribori zaupanje ljudstva.“

V nedeljo je kancler o priliki zborovanja zaupnikov še enkrat povzel besedo: Dobro in pošteno uradništvo imamo v državi in hočemo skrbeti zanj. Kmetje naj vedo, kaj pomeni zanje dobra uprava. Uradniki pa naj se zavejo, da jim daje kruh država in ljudstvo in da se ji zato ne smejo zoperstavljati. Kmalu bo imenovan poseben komisar za personalno reformo, ki naj napravi red v javni upravi in javnem gospodarstvu. Vlada je gospodar položaja in kmalu pride čas, ko zamoremo ugotoviti, kdo je res za Avstrijo ali kdo je vsaj zopet našel pot nazaj.

S kanclerjevim prihodom se je ozračje v deželi precej razčistilo in na krščanskih socialcih naše dežele je predvsem ležeče, če naj gre razvoj v tem smislu naprej. Vsako odmikanje od osnovnih načel pa bo razvoju samo v kvar. Omenimo naj še, da sta bila naša dva gg. poslanca od kanclerja posebej sprejeta in da jima je zagotovil odpomoč predvsem v vprašanju našega šolstva.

Nemčija v očeh Češke.

Zunanji minister dr. Beneš je govoril o Nemčiji. Njegove odkrite besede so javnost presenetile, ker ni prikril nevarnega stanja, v katerem je danes Evropa po krivdi Nemčije.

„Svetu se obetajo v najbližnji bodočnosti usodna leta, v katerih se bo odločilo, ali bo zavladal v Evropi mir in red, ali pa bo strmo glasila v propast. Nemčija je danes brutalno raztrgala vezi z drugimi narodi in se zatekla k miselnosti cesarja Viljema. Zdaj je svet lahko prepričan, da se Nemci nikdar niso odrekli misli na nadvlado nad vso Evropo. Kakor hitro je svet nekoliko pozabil svetovno vojno in so se začuli pomirljivi glasovi, so Nemci takoj pokazali, da so pozabili poraz njihove dote-

danje miselnosti. V Evropi ponovno pride do boja za načelo mednarodne demokracije (enakopravnosti). Uradna Nemčija in njeni nositelji nacionalistične nestrpnosti ne priznavajo nobenih političnih in narodopisnih meja, marveč jim je edini zakon ustvaritev Velike Nemčije s priključitvijo vseh germanskih narodov, plemen in drobcev, ne glede na interese drugih narodov. Nemčija danes zahteva proste roke na evropskem vzhodu in grabi po slovanski zemlji. Zagovarja se, da rabi zemlje, ker je nemški narod „ein Volk ohne Raum“. Zato se danes snujejo v Evropi skupine držav v obrambo proti Nemcem. Francozi in Angleži se zblížujejo, ostali nemški sosede postajajo oprezni. Naša zunanja politika sloni na prijateljstvu s Francijo in paktu Male antante.“

Jugoslovanska manjšinska politika v očeh Nemčije. „Hamburger Tagblatt“ objavlja daljši članek, v katerem razpravlja o jugoslovanski manjšinski politiki in jo stavlja za vzgled vsem ostalim državam. Pisec z zadovoljstvom ugotavlja, da je jugoslovanski prosvetni minister odobril pravila nemškega „šolskega fonda“. Ta fond je sedaj upravičen upravljati zasebno nemško učiteljsko, ki vzorno deluje in vzgaja nemški učiteljski naraščaj za Jugoslavijo. Nemški krogi smatrajo to za dovolj jasen dokaz, da je jugoslovanska državna uprava voljna dati nemški kulturi samostojen in neoviran razvoj. Prav tako je vlada odobrila, da se sme v Novem sadu otvoriti zasebna dekliška meščanska šola, ki je z letošnjim šolskim letom že začela poslovati in v katero se je vpisalo okrog 200 učenk. Spričo vsega tega je treba ugotoviti, končuje članek, da se morajo premmoge evropske države od Jugoslavije učiti, kako se postopa z narodnimi manjšinami. — Da bi se od nje učili tudi koroški Nemci, je naša želja.

Bolgarija na razpotju. — Pripravlja se sestanek treh balkanskih vladarjev kralja Aleksandra, Borisa in Karola. Pri vsem tem gre za sporazum in za zblizanje Bolgarije z ostalimi balkanskimi državami. Do danes se nahaja Bolgarija s svojimi sosedami v stikih, ki sicer niso neprijateljski, vendar nikakor prisrčni. Bolgarija stavlja za sporazum gotove pogoje, tako dohod od Egejskega morja od Grkov, rešitev makedonskega vprašanja od Jugoslavije in zaščito bolgarske manjšine v Rumuniji. Del bolgarske javnosti je proti zblizanju s sosedi in ima zaslombo tudi v sedanji vladi. Medtem ko je torej bolgarska politika pred odločitvijo, pa se kulturno zblizanje jugoslovanskega in bolgarskega naroda nemoteno nadaljuje.

Revolucija naroda. Pred tednom se je zbralo v Rimu nad 30.000 fašistov, da si ogledajo razstavo fašistične revolucije. Ob tej priliki je govoril Mussolini o značaju in pomenu fašizma. Fašistična revolucija — tako je dejal duče — še ni zaključena in se sploh ne more končati, ker se neprestano nadaljuje in razvija. Ta revolucija mora ostati trajna in neprekinjena tvorba našega duha in naše borbenosti. Fašistična revolucija — je nadaljeval — ni revolucija kateregakoli stanu, ni revolucija določenih slojev, temveč je revolucija celega složnega naroda, ki hoče sam voditi usodo. Dosedanja leta revolucije so ojelekla italijanski narod, da mirno gleda v bodočnost.

Mussolini o beli kugi. V „Popolo d'Italia“ je Mussolini priobčil članek o stalnem nazadovanju števila rojstev v Italiji v zadnjih letih. Takole kliče: „Še ena ali dve slični dobi in

bomo postali enaki sedanji Franciji. Številne družine so postale značilne le še za preprosto ljudstvo. Vsi, ki hočejo biti izobraženci, ne marajo več kakor enega ali dva otroka. Ta žalosten pojav je posledica sebičnosti starišev, ki se bojijo za lastno udobno življenje. Pojdite v gledališča in kinematografe in si oglejte dražje prostore: lože in prve vrste sedežev. Povsod boste videli kulturne samce ali zakonce brez dece. To stanje ogroža vso bodočnost Italije. Kaj pomeni naših 42 milijonov prebivalstva napram 200 milijonom Slovanov, ki se pomnožijo od Urala do Jadrana za osem do deset milijonov letno. Priznati moramo, da smo prešibki. Isto moramo ugotoviti, če se spomnimo na 70—80 milijonov med Baltičkim morjem in Brenerjem stisnjenih Nemcev. In kaj bi govorili o Japoncih, ki imajo zadosti delavcev in vojakov, da bi podyrgli tri celine. Italija je v veliki nevarnosti. Če nočejo Italijani žalostno poginiti, se morajo pomnožiti.“

Totengräber Kärntens.

Odkar vlada v deželi ozkosrčni nemški nacionalizem, se vleče za njim krvava sled nasilnega ponemčevanja slovenskega ljudstva. Kot manjvreden in kulturno nižje stoječ narod se ga dosledno odrija od vsega javnega življenja in se ga pušča brez zadostne izobrazbe in potrebnega znanja, da kmetuje po svoji milji naprej in izroča narodu-sosedu svojo najboljšo mladino in svoj bori zaslužek.

Vedno spet vstajajo sinovi teptanega naroda, ki podajajo narodu-sosedu dokaze naše miroljubnosti in pripravljenosti za mirno sožitje v deželi ter nam budijo vero v lepšo dobo, ki nam nakloni pravice, katere nam gredo po božji in človeški postavi. Kdor izmeri njihov brezprimerni idealizem, ko ob preziranju in pomanjkanju žrtvujejo svojo srčno kri v dobrobit dežele in naroda! Kdo v deželi danes še pozna Ahaclja, prvega gospodarstvenika v deželi in ustanovitelja kmetijskega društva na Koroškem, predhodnika sedanje kmetijske zbornice? Komu je znana trpka zavest probuditelja krščansko-političnega in krščansko-socialnega gibanja v deželi Andreja Einspieler-ja, ki je žrtvoval petdesetletje svojega bogatega življenja misli enakopravnosti obeh narodov in je ob koncu svojega življenskega pota moral doznati brezuspešnost tega svojega, iz najboljšega duhovniškega srca izviračega namena? Kdo ve o solzah umirajočega Janežiča, tega velikega prosvetitelja, ki je zapuščal svojo družino brez vsakih sredstev pomanjkanju? In je še dolga vrsta naših

voditeljev poznejših desetletij tja do Grafenauerja, tega v koroško zemljo pribitega možakorenjaka, ki mu je dežela ob koncu njegovega delovanja vedela dati samo še naslov „grobokopa Koroške“!

Zakaj navajamo vse to? Ne kličemo k maščevanju in ne kujemo nikakih zarot, a hočemo obnoviti in utrditi našo zvestobo za zvestobo naših prednikov-voditeljev in ob častnem spominu nanje ponoviti svojo zaprisego:

Njihovi ideali so tudi naši ideali!

Kod je treba danes podvojene čujenosti, da se jim ne izneverimo; kod nas hoče uspraviti računarski materializem in nam oddaljiti svetinje naših prednikov? Kod drugod kot v skrbi za naš mladi rod, za našo rodno deco! Tod je treba danes podvojene naše zavesti in najožje strnjivosti naših vrst!

Zato čujte vsi, ki se hočete predajati malodušju, in še vi, ki vam je sveta skrb, da svoje dedovane ideale nekoč izročite svojim otrokom, čujte besedo moža, ki je med največjimi koroškimi Slovenci: besedo slavnega Antona Janežiča iz leta 1866 o naši šoli:

„Ljudska šola je podlaga vse ljudske sreče. To je že davno potrjena resnica. Zato je bila vedno skrb cerkvi in državi, da se šole čedalje bolj množijo in izboljšujejo. Tudi med nami koroškimi Slovenci, ki smo žalibog daleč zaostali v omiki za drugimi narodi, raste od leta do leta število ljudskih šol, ker očitno spričuje, da tudi naš narod vedno bolj spoznava potrebo temeljitega pouka v narodnih šolah. V njih se izobrazuje in požlahtnuje um in srce naše mile mladine, po njih se ščiti prava krščanska omika med preprostim ljudstvom in ž njo tudi raste blagostanje narodno. Dobra ljudska šola je v resnici nevsahljiv vir koristnega znanja, brez katerega ni in ga ne more biti napredka v ljudskem življenju.“

Koliko pa so doslej ljudske šole našemu narodu koristile? Koliko so doslej storile za pravo izomiko našega naroda in našega jezika? Ali so tudi zanj postale neusahljiv vir koristnega znanja in podlaga njegovega blagostanja? Z žalostnim srcem mora vsak nepristransk domorodec priznati, da nam naše ljudske šole še niso donesle tistega zlahknega sadu, ki ga gre po vsej pravici od njih pričakovati. Izneverile so se svojemu narodu, postale so nenarodne, zato niso mogle pognati korenin med narodom, da bi mu bile na časno in večno srečo. Kjer zanemarija šola svoj pravi cilj in konec, ki edino obstoji v izobraževanju in požlahtovanju uma in srca ljudskega: kjer se potrebno znanje in vednosti malim otročičem v tujem, jim še nerazumljivem je-

PODLISTEK

Večno mesto Rim.

(Nadaljevanje VI.)

Najimnitnejše cerkve so Rimljani postavili kot nagrobne spomenike svojim svetnikom. Romaš od cerkve do cerkve in ne nehaš občudovati vse te lepote in krasote, ki je podoba lepega življenja, katerega te spominjajo grobovi svetnikov... Svetniška srca prepevajo: Kvišku! Bliže k tebi, Bog! Taka je tudi cerkev Marija nad Minervo, edina gotična cerkev v Rimu, s stebri in oboki zamaknjena v višave. Pri njej je živela sveta Katarina, roža Sijenska, ki je s svojimi spisi in junaškimi posredovanji vodila zgodovino svojega časa. Da so se papeži iz Avignona na Francoskem zopet vrnil v Rim, je zmaga njene odločnosti. Težko je vedno slovo od njenega groba, ob katerem se ti vmiri srce. Stopiš par korakov dalje, zamišljen, s sklonjeno glavo. Le tako opaziš v tleh nagrobni kamen, izklesan v podobo meniha. Pod njim sanja nebeskolepe prizore blaženi Fra Angeliko, ki je znal slikati kot nihče pred in za njim. Sam Michelangelo, ki je spremenil v lepoto vse, česar se je dotaknil z umetniško roko, je izpovedal o Fra Angeliku: Zdi se mi, da je ta menih šel v nebesa, kjer je opazoval ona blažena obličaja, katera je naslikal, ko se je zopet vrnil na zemljo... Pa kaj so vse slike v primeri z božjimi umetninami, s svetniki! V častitljivi cerkvi ob Foru počiva pod glavnim oltarjem tako čudo božje — Frančiška Rimška. Plemeniti stan ji je nudil vse, kar kaj velja

pred svetom. Pa je po smrti ljubljene soproga zavrnila vse laskave ponudbe. Zbrala je krog sebe plemkinje in z njimi vred vse življenje posvetila molitvi in požrtvovalni ljubezni. Bila je tako poduhovljena, da je skoro neprestano občevala z angeli... Taka umetnina božja je bil tudi sveti Kamillo, ki je vse svoje življenje posvetil najbednejšim bratom in sestram-bolnikom. V tem je nadaljeval veliko tradicijo papeškega Rima, ki je bil prvo mesto z bolnišnicami, sirotišči, zavetji za reveže, za porodnice, najdenčke, za brezdomce. Vsa druga mesta so te človekoljubne ustanove prevzela od Rima... Junak ljubezni, ki se je zavzel za mladino, je bil sveti Jožef Kalasancij. Zapustil jo svojo domovino Španijo in visoke cerkvene službe, da bi se v Rimu popolnoma posvetil vzgoji in poduku revnih otrok. Ustanovil je družbo Piaristov ali pobožnih šolskih bratov, ki danes delujejo po vsem katoliškem svetu. Njegovi ljubljenci so bili najbolj zanemarjeni otroci in take je vedno sam podučeval... Apostol Rima v lahkoživem šestnajstem stoletju je sveti Filip Neri, ki je osemnajstleten prišel iz Firence v Rim, kjer je razvijal skozi 62 let čudovito delavnost. Bil je spovednik papežev, kardinalov, škofov in najimnitnejših svetnih osebnosti. Znal se je pa tudi poigrati in šaliti z otroci, katerim je vse dovoljeval, da bi jih le od greha odvrnil. Prava svetniška širokosrčnost! Vedno je bil vesel, da so ga klicali za veselega svetniki in kdor ga je potrft obiskal, je šel s solncem v srcu od njega. Časti se je branil. Ko ga je papež hotel imenovati kardinalom, si je obril pol obličaja, drugo

polovico pa je pustil poraščeno z brado in tak je šel po Rimu. Seveda so sklenili, da norcu ne morejo dati kardinalske časti. Ko pa so mu jo pozneje le še skušali vsiliti, je obrnil svoj površnik, da je bila podloga od zunaj. Tako ga je sedaj oblekel in se sprehajal po Rimu. Vsi so mislili, da je Filip znorel. Pa kaj se je svetnik zmenil za tako sodbo, bil je vesel, da je svoj namen dosegel in zraven še ljudi zabaval. Bog pa mu je že na zemlji dal okušati nebesko sladkost...

Največje svetniške triumfe v Rimu pa slavi Družba Jezusova. O njih pripovedujejo prekrasne cerkve. Pri Jezusu, Sveti Ignacij, Sveti Andrej na Kvirinalu. Ko stopiš skoz zastrta vrata, te objame živahni prostor s svojim zlatim in marmornatim bleskom, s svojo prešerno svetlobo, s svojimi vrtovi barvanih slik. Dvigneš pogled in zazdi se ti, da vidiš nebo odprto in vse skrivnosti božje razprostrte pred tvojimi začudenimi očmi. V cerkvi Pri Jezusu počiva ustanovitelj Njegove družbe — sveti Ignacij. Vojak je postal svetnik na bolniški postelji in nastopil je prav tedaj, ko je Cerkev potrebovala pogumne vojske proti nemškemu krivovertcem. Jezuitje so razvili vsestransko delavnost, da katoliško vero ohranijo, poživijo in razširijo. Vse to ogromno delo Ignacijevega reda je prikazano v marmornatih prisodobah, ki krasijo njegov grob, ves ozaljšan z najdragocenejšimi kamni, z zlatom in srebrom. Nadživljenski kip svetnika je srebrn, posut z dragulji. Poleg je kapela Srca Jezusovega, narodno svetišče, v katerem so shranjene knjige z imeni italijanskih družin, posvečenih Najsvetej-

ziku razlagajo; kjer učiteljeva prizadeva za šolsko mladino ne seže dalje kakor do tesnih mej šolske izbe; tam ljubi moj prijatelj, ne moreš upati blagoslovljene žetve za ljubo mladino; v tacih šolah se bo malo priredilo pridnih kristjanov, še manj pridnih državljanov, katerih srca bi gorela za svoj narod in za svojo domovino."

Sveta beseda našega voditelja pred 67 leti! Med njimi in nami, ki danes obujemo svojo zaprisego zvestobe našim idealom, pa 67 let krvave sledi grobokopa Koroške: liberalnega nemškega nacionalizma!

DOMAČE NOVICE

Koliko nas je? Tako so nekoč pred vojno vprašali nekega Črnogorca in stasiti možakar jim je kratko odvrnil: Nas Črnogorcev in Rusov je nad 100 milijonov. Mož je govoril resnico. Največji narod v Evropi so Slovani, katerih štejejo okroglo 200 milijonov. Tvorijo dobro tretjino vsega prebivalstva in zavzemajo izmed vseh narodov na svetu največji prostor zemlje. V 50 do 60 letih so bodo Slovani podvojili, dočim bodo rabili Germani za podvojitvev nad 100 let in Romani pa celo 300 let. Anglež dr. Wachsburn pravi: Latinsko in nemško pleme je preživelo svoj vek, a ni umele izvršiti prave krščanske civilizacije, povzdigovalo je gmotne koristi nad duševne, častilo je boga mamona. Čakamo na prihod Slovanstva, da bi prerodilo vso Evropo, da bi utrdilo načelo pobratimstva vsega sveta in Kristusovega kraljevstva na zemlji. Slovansko pleme živi še svojo mladeniško dobo. Kaj bo, ko doraste, v kakšni meri bo uresničilo svoje ideale in dalo boljši in dragocenejši razvoj civilizaciji — to pokaže doba prihodnosti, doba slovanstva. — Tako angleški pisatelj. Drugod najdemo sledeče besede znamenitega državnika: Če pogledamo na dno vse sodobne evropske politike, moramo opaziti, da je eno najmočnejših njenih gibal: strah pred slovanstvom.

Sveče. (Naša šola.) Začelo se je šolsko leto, oziroma boljše povedano: mučilnica za naše otroke. Pred leti že so v sosednji Bistrici odpravili v šoli slovenski pouk in celo latinico, tako so se odločili tudi za šolo v Svečah, da se odpravi vsak pouk slovenščine. Sklicevali so se pri tem na stariše in njihovo voljo ter obljubili, da velja nova odredba samo za eno leto. Pa tisto leto je minulo, o kakih spremembi pa ni govora. Tako je danes naša šola, katero obiskuje 99% slovenskih otrok, najlepši vzgled, kako se pri nas na Koroškem izvaja zakon o

šemu Srcu. Nasproti stoji oltar svetega Frančiška Ksaverja, Ignacijevoga tovariša. Na oltarju je shranjena roka za svetim Pavlom največjega apostola, ki je stotisoče poganov krstila... Tudi v stanovanje svetega Ignacija lahko pogledaš. Kako razkošje v cerkvi in kaka priproščina tukaj. Prav zares, Jezuitje so tudi v svojem domu zvesti načelu: Vse k večji časti božji!... V cerkvi svetega Ignacija obiščemo tri grobove. Pod tabernakljem počivajo zemeljski ostanki svetnika, katerega ime je program katoliške mladine: Alojzij. Ljubki angeli se igrajo s krono, ki jo je Alojzij zavrgel in z lilijo čistosti, ki jo je tako požrtvovalno ljubil. Ob tem oltarju je od Jezusa sprejemal nauk in moč za svetniško življenje, tu je našel častitljivi grob. Ob njem je molil in sklenil stremeti za svetništvom Alojzijevega sobrat Janez Berchmans. Posrečilo se je mlademu bogoslovcu in sedaj spi svojemu vzorniku nasproti... Zraven Alojzijevega oltarja je grob svetega kardinala Roberta Bellarmina. Bil je Alojzijevega spovednik in profesor in tako priča njegovega svetniškega življenja. Ti trije grobovi imajo mnogo obiskov. Rimska mladina, predvesm pa bogoslovci vseh narodov, ki študirajo na rimskih visokih šolah, se priporočajo Alojziju in Janezu v boju za čistost srca, svetemu profesorju pa za srečen izid pogosto zelo strogih izpitov... Med vsemi svetniki najljubkejši pa je sveti Stanislav. Zapustil je svojo Poljsko in Dunaj, peš je romal v Rim, kjer je pri Jezuitih prosil za sprejem. Osemnajstleten je umrl, da je utešil svoje hrepenenje po Bogu. Vzornik je vsem onim, katerim duša kvišku kipi...

utrakvističnih šolah. Pozivamo naše voditelje, da se prepričajo o uspehih take šole in da poskrbijo, da izve še ostali svet, kako se pri nas pojmuje vzgoja otrok. Uverjeni smo, da bo sedanja vlada pripravljena odstraniti vse tovrstne izrodke narodnega šovinizma in da bo primerno nastopila tudi proti vsem krivcem, ki tako zlorablajo svojo službo proti vsem človeškim pravicam in vzgojnim pravilom.

Mače. — Malokdaj se oglasimo, ker čakamo, da se nabere novic. Da dobi naša republika boljšo zvezo z ostalim svetom, so mero-dajni krogi sklenili, da se pot iz Bistrice k nam popravi in razširi potom prostovoljne delovne službe. V najkrajšem času bo pot dogotovljena. Hvaležni smo zvezni vladi za pomoč, seveda bodo morali tudi posestniki nekaj prispevati. Nadejamo se, da bo naš napredni „Lipej“ vse prav pogruntal, da ne bo treba segati preveč v haržate. Po štirih in pol leta bivanja v Kanadi se je vrnil Oštinov Toman, da prevzame ugledno kmetijo po svojem, v minuli zimi umrlem očetu. Prepričani smo, da bo tudi mladi Oštin svojega dobrega očeta v vsem posnemal. Mlademu gospodarju obilo sreče!

Duševnemu delavcu...

budilno pijačo, ki ne razburi in izborna diši: seveda Kathreiner pristno Kneippovo sladno kavo

123

Bistrica v Rožu. Kakor je naš list že poročal, je ustavila tukajšnja žična tovarna svoje obratovanje. Ta tovarna je bila najstarejša in obenem najmodernejša tovrstno podjetje v naši državi. Stoinštirideset let so delali žico in pošiljali blago, največ na Kitajsko in Japonsko. Pred 20 leti je bilo v obratu zaposlenih nad 300 delavcev. Število se je postopoma krčilo do zadnjega leta, ko je štela tovarna samo še okoli sto delavcev, medtem ko se je število uradnikov in drugih nastavljenecv celo podvojilo. Vest o ustavitvi obrata je prišla popolnoma nepričakovano in takoj nato so se trudili delavci, obrtniki in tudi občina, da bi se ustavitev preklicalo in na katerikoli način omogočilo obratovanje zanaprej. Deputacije so šle k deželni in zvezni vladi, zbrali so se skoroda vsi delavci z družinami in šli k ravnatelju. Ob tej priliki je govornik med drugim ravnatelja opozoril na pred glasovanjem dano obljubo, da tovarna svojega obrata nikdar ne bo ustavila. A vse je bilo zaman. Žalosten pogled se nudi človeku, ki danes gre mimo prej tako cvetočega podjetja: vse je tiho in počiva. Kaj bo z delavci? Zima trka na vrata in tekom zime bodo pač dobili brezposelno podporo. A kaj, ko potem še tiste ne bo več? — Tudi naši hitlerjanci so utihnili, ker je ustavitev prekrizala tudi njihove načrte, da odstranijo vse, ker ne trobi v njihov rog. Torej sama žalost za vse.

Bela. (Volitev novega župana.) — Stari spoštovani župan je umrl in trebalo je volitve novega občinskega predstojnika. Za soboto, dne 28. p. m. je bila sklicana tozadevna seja občinskega odbora. Ne seji je bil z glasovi Wirtschafspartei in socialdemokratov proti 8 glasovom Slovenske koroške stranke Rigelnik Franc, pd. Logar na Obirskem.

Bela—Železna Kapla. (Razno.) Kot vidite, smo sedaj prav pridni z dopisovanjem v naš list, čemur se ne čudite, ker tekmujejo za

uredniško nagrado ob novem letu. — Naša kmetijska zadruga prav povoljno posluje. Da raste med našim ljudstvom zadruga misel vedno bolj, je dokaz stalno naraščanje zadružnikov. Naj bi s številom rastla tudi zavest, da zamore zadruga dajati svojim članom mnoge ugodnosti le, če se tudi njeni člani polno zavedajo svojih zadrughnih dolžnosti. Govori se celo, da bi se njen delokrog razširil še na lesno trgovino, ker bi nedvomno mnogi posestniki toplo pozdravili. Iz zadrughnega življenja pa tudi neveselo vest: žalujemo za tremi agilnimi zadrughniki, za belskim g. županom, za našim občinskim tajnikom in za posestnikom Skalarjem. — Bili so možje v najlepših moških letih in zato se ni čuditi, če je jim predvsem moški svet izkazal zadnjo čast. Ganljivo je bilo videti, ko so se od rajnkih poslavljali njihovi prijatelji-pevci z žalnimi popevkami. — Ponosna je naša fara, ker ima v svoji sredi oba letošnja č. novomašnika. In že se čuti, da vstaja med našo mladino novo življenje, ki obeta dobrih sadov. Moški pevski zbor se pridno vežba v cerkvenih in posvetnih pesmih in je že danes na višini. Pripravljamo tudi dvadnevni gospodarski tečaj za fante, ki se bo vršil pod okriljem Kmečke zveze in ki bo prvi tovrstni tečaj na slovenskem Koroškem. Med našimi fanti je zanj veliko zanimanje. O poteku in uspehu bomo poročali, da nas posnemate še drugod. — Končno še žalostno novico, da smo pred tednom pokopali staro Štajnerjevo mater. Bila je dobra in vestna gospodinja in prava slovenska mati. Naj počiva v miru!

Skocijan. (Razno.) Kmetijska zbornica je stavila v svoj melioracijski projekt tudi izsušenje našega blata. Na pobudo č. svetnika Poljanca se je zato vršil nedavno pogovor vseh interesentov, ki so nameravali akcijo z veseljem pozdravili, a obenem izjavili, da imajo le malo upanja, da bi mogla kmetijska zbornica v doglednem času razpolagati z vsakakor visoko svoto 106.000 S. Saj ji dežela ne more izplačati niti že odobrenih zneskov. — Predzadnje nedeljo pa se je vršila pri nas zaprisega tukajšnjega in okoliškega Bauernwehra ob prisotnosti varnostnega nadzornika polkovnika Bargerja. Iz naše občine šteje ta nacionalna formacija okoli 20 članov. Pa tudi naši hitlerjevci kažejo, da še vedno živijo. Nedavno so pomazali veliko cestno tablo pred šolo s kljukastimi križi. Škoda, da pri nas še ni uveden običaj „Putzscharen“, da bi dotičnike videli še pri snaženju. — Letino imamo hvala Bogu — dobro in zato bomo imeli na naše žeganje dne 12. novembra zahvalno sv. mašo s procesijo. Na žeganje vabimo vse naše sosede. — Sadja pa je največ na farovškem vrtu in ljubitelje dobre domače kapljice ter prijatelje postrežljivega našega gospoda župnika bo nedvomno veselilo, da se bodo lahko tudi letos zamogli oglašiti v gostoljubnem župnišču in trčiti s č. svetnikom na dobro zdravje.

Mohliče. (Zadoščanje na grobu.) Čudna so pota Previdnosti! Pisali smo povodom krvave žaloigre pri Petru v Podkrinju o groznem sumu, ki je padel na rajnega Šerjakovega Jozija. Bela žena mu je zabranila, da bi bil odvrnil grozni sum od sebe. A že na dan pogreba nesrečne žrtve ljudstvo kar ni moglo verjeti, da bi bil rajni kriv takega dejanja, prijavljalo se je vedno več prič, ki so bile pripravljene izpričati njegovo nedolžnost. Že tedaj so govorile vse okoliščine, da je oba umora izvršil posestnik Peter sam, kar je pozneje Peter pred doblavaško sodnijo tudi dejansko priznal. V zahvalo, da je bila s tem nedolžnost Šerjakovega Jozija izpričana, se je dne 7. oktobra vršila zahvalna božja služba, kateri je prisostvovala velika množica ljudi. Njegov grob so fantje kar posuli s cvetjem in vencji. Moški pevski zbor se je sv. maše polnoštevilno udeležil in zapel več žalnih pesmi. In marsikdo se je zamislil, ko se je izvedelo, da je bil ta dan obenem rajnikov god. N. p. v. m.

Sveče. (Smrt.) Dne 23. oktobra smo pokopali Hajnžučevega očeta Matevža Einspieler, brata umrlega prošta Gregorja Einspieler. Bil je star 76 let. Rajni je delal dolgo vrsto let v žični tovarni na Bistrici. Bil je obče priljubljen rodoljub, kar je pokazal tudi njegov pogreb. Zapušča ženo, katera je že 18 let na bolniški postelji, in več odraslih otrok. Naj počiva v miru, zaostalim naše sožalje.

NAŠA PROSVETA

Nazaj v mladinski raj.

Naj zaključimo uvodne besede v letošnjo prosvetno sezono s pogledom v vso pestrost in krasoto našega mladinskega raja. Iz nje hočemo izslediti zlato nitko, ki vodi odslej nitkasmernica našega mladinsko-prosvetnega življenja. Saj smo sedaj enotni v tem, da bomo ustvarjali sami in gradili naš dom po enotnem načrtu.

Naše mladinsko-stanovsko gibanje nam je osnova, podlaga naše prosvete. V Bogu gledamo vir vse moči in vsega notranjega — tudi narodnega — zdravja. Pri tem večnem vrelcu življenja bomo črpali vedno novih sil in mladostne svežosti, da bomo venomer ustvarjali in nikdar podirali. Zato bomo stvarnika videli povsod: doma in v cerkvi, v društvu in izven društva, na stanovskih dnevih in sestankih in zato jo bomo gojili vsepovsod doma, v društvu, pri delu in zabavi. Česar nam je polno na vseh naših prireditvah. Z njim bomo začeli in z njim končali.

Naša pesem, znanilka tihe notranje sreče je srce, v tem prekipeva. Pesem bodi toplomer našega mladinskega navdušenja za vse lepo in blago.

Naša slovenska beseda, tudi njo bomo gojili kot zlato punčico našega očesa. Ohraniti jo hočemo čisto in nepokvarjeno, spoštovano in ugledno. Kar odreka naši deci šola, ji hočemo dajati mi iz svojih skromnih moči. Tako doprinesemo najučinkovitejši dokaz našega narodnostnega prepričanja, ker nam bo slovenska beseda najizrazitejši izraz slovenske svojstvenosti.

Naša knjiga nam je beseda ustvarjajočega slovenskega duha in zato za nas najtesnejša vez z rastočim slovenskim življenjem onkraj visokih gora. Mi ljubimo naše brate v Jugoslaviji in največ te svoje ljubezni bomo dokazali s tem, da nam bo dobra slovenska knjiga draga in sveta.

Naša igra je še posebno prirastla mladim našim srcem in zato jo bomo gojili naprej, da se v nastopih na odru izurimo in izvežbamo za dober nastop na odru življenja. Igra nam torej ni najzadnje sredstvo naše prosvete in zato se hočemo izpopolnjevati tudi tod.

Temeljitega strokovnega znanja bomo iskali, da zrastemo v dobre gospodarje in vestne gospodinje ter v večje upravitelje naših slovenskih domov. Zato bo našlo vsako tovrstno prosvetno stremenje naše toplo zanimaje in našo oporo.

Hočemo **zdravega telesa**, da bo dobra posoda našega mladega duha. Zato še hočemo športa, da ostanemo dobri prijatelji naše lepe zemlje, njenih gora in planin. Naše mišice naj ojeklenijo in naše telo naj postane odporno za vse napore in upore.

Velik in krasen je torej naš mladinski svet, globok in pester kot je globoka prava slovenska duša in pestra slovenska zemlja. V tem svetu hočemo rasti, cveteti in zoreti v slavo Bogu, v blagor svojemu rodu in sebi.

Pevovodjem in pevcem! Močna armada smo in naše orožje je slovenska pesem. Vojakom je treba stalne vežbe, da ojeklenijo mišice na telesu. Pevcem pa je nujna redna pevska vaja, da se izgledajo glasovi in ubere zbor. Zato želimo, da se vadite v petju redno naprej; na sestankih, igrah in drugih prireditvah se vam nudi vedno spet prilika nastopa z našo pesmijo. Le z rednimi vajami bodo naše večje pevske prireditve in turneje dosegle popoln uspeh. Osrednji pevski referent.

Št. Peter na Vašinjah — Št. Rupert pri Velikovcu. (Igra.) Šentpeterski fantje in dekleta uprizorijo v nedeljo, dne 12. novembra ob 2. uri pop. v Narodni šoli v Št. Rupertu pri Velikovcu igro „V krvi“. Sodelujejo tudi pevci. Vabi odbor.

Prireditve: V nedeljo, dne 19. t. m. nastopijo šentjanški igralci in igralke v Velinji vesi pri Knaberlnu s spevoigro „Moč uniforme“. Začetek ob 3. uri, vstopnina znižana. — Isto nedeljo je v Šmihelu

pri Pliberku ob 3. uri pop. pevski koncert, na katerem sodelujejo šmihelski in vogrški pevci. Poleg petja šaljevka „Mili slavčki“. — V nedeljo, dne 26. novembra igrajo v Pliberku pri Brezniku igro „Mlinar in njegova hči.“ Začetek ob 3. uri. Po igri družaben večer s petjem.

GOSPODARSKI VESTNIK

Kmetijska zbornica.

Dne 4. novembra se je vršilo 5. zasedanje kmetijske zbornice. Po uvodnih prezidentovih besedah, so posamezna kmetijska zastopstva prijavila svoje predloge. Med drugimi so **svetniki „Kmečke zveze“** stavili naslednje predloge: 1. Kmetijska zbornica naj stavi v svoj proračun svoto S 2000.— kot podporo za kmetijsko-gospodinjke tečaje Slovenske kršč.-socialne zveze in za kmetijske tečaje Kmečke zveze. Predlog so utemeljevali, da je bil uspeh dosedanjih 26 gospodinjstev tečajev zveze izvedenih s polnim uspehom in da je enak uspeh zajamčen tudi kmetijskim tečajem Kmečke zveze, katere se bo vodilo v domačem jeziku. — 2. Kmetijska zbornica naj priključi svoji pravni posvetovalnici še posredovalnico za kredite kmetom, ki so kredita vredni. Pogosto se zgodi, da domači denarni zavodi denarnim potrebam kmetov ne morejo ugoditi v polni meri in se zato obračajo kmetje na denarne posredovalnice, katerih je prav mnogo. Temu sledi razočaranje in oškodovanje kmetov. — 3. Kmetijska zbornica naj končno izvede predprilavo za gojitev konja Haflingerja. Južna Koroška ima deloma peskasto, deloma peščeno in gorato zemljo in zato se težki konji ne obnesejo. Konji haflingerjeve pasme so žilavi in skromni in za to ozemlje zelo pripravi. To dokazuje tudi izkušnja iz povojne dobe. — Sledilo je poslovno poročilo in nato razprava k zborničnemu proračunu za leto 1934. K tej točki se je med drugim oglasil posl. Ferlič s trditvijo, da je sedanja kmetijska zbornica razmeroma dražji instrument kot nekdanji deželni kulturni svet. (Četudi v vodstvu in upravi med prej in sedaj ni nobene razlike, ker odločujejo kot nekdanj v kulturnem svetu tudi v zbornici le člani Landbunda. Sicer pa je pohvalno, da je Landbund ocenil še sebe. Por.) Po daljši debati o pomenu glavnih šol in o istovrstnem nazadovanju ljudskega šolstva se je nato proračun odobril in se predloži deželni vladi.

Jugoslovanski kmetje plačujejo dolgove z žitom. Več bosanskih bank je ugodilo želji kmečkih dolžnikov, da bi svoje dolgove smeli plačevati v pšenici. Banke so zgradile skladišča, kamor vozijo kmetje svoje žito. Trenutno je cena pšenice 120 din. (okoli 12.50 šil.) za 100 kilogramov.

Razdolžitev ogrskih kmetov. Ogrska vlada je izdala odredbo, s katero urejajo vprašanje kmečkih dolgov. Odredba pravi med drugim, da se sme malim in srednjim kmetom predpisati kot najvišja letna obrestna mera 4% in za odplačanje za 1%. Razliko predpisane obrestne mere in običajne obrestne višine bo plačevala bankam država in je zato najela pri narodni banki 100 milijonov pengöjev.

O sajenju sadnih drevesc. Za pridelovanje sadja in sadjevca raste zanimanje z vsakim letom. Stroški so le enkratni, pridelek pa je vsakoleten. Vse premalo pa smo še vedno poučeni o pravilnem sajenju drevesc. Najprvo moramo dobro poznati zemljo, kamor drevesca sadimo. Jabolka zahtevajo rodovitno, zmerno vlažno zemljo, hruške globoko, rodovitno in vlažno zemljo, črešnja suho, globoko zemljo, češnje rodovitno, zmerno vlažno zemljo v nižavi. Gojilo naj bi se samo sadje najboljših vrst in kolikor mogoče iste kvalitete. Že pri sajenju naj se pazi, da se iste sadne vrste sadi skupaj, s čimer se prištedi mnogo časa. Drevesca naj se naroči že v jeseni. Ni priporočljivo kupovati drevesca na sejnih, marveč od zanesljivih sadjarjev. Globina in širokost jame zavisi od talnih razmer. Širina bodi trikrat večja od globine. Pri kopanju zemlje je dobro,

da zemljo sortiramo in boljšo dodamo h koreninam, slabšo navrh. Sadi se plitvo, glavne korenine pa se čimbolj globoko zasuje. Drevesni kol naj bo trikrat debelejši od drevesca, da ga ne maje veter. Drevesce naj se priveže z vrvmi ali šibo in ne s slamo, ki je čez zimo dobro skrivališče raznim škodljivcem. Priveže naj se drevesce h kolu v obliki osmice in tako rahlo, da rast pri tem ni ovirana. Kol naj ne sega do vejic. — Pomnimo: dobro vsajeno drevesce sadjerejcu dobro poplača njegov trud.

Celovški trg minulega tedna: Pšenica 33—34, rž 19—20, ječmen 14—16, oves 15—17, ajda 20—22, koroza 14—19, sladko seno 6—7, kislota 5, slama 5 S, leča 80—1.—, fižol 40—60, krompir 10—14, zelje 20—30, isto repa, goveja mast 4.00—5.00, sirovo maslo 3.50—5.—, prekajena slanina 4.—, svinjska mast 2.40—2.60, smetana 2.40—4.—, mleko 44, sir 1.00—1.20, jajca 17—18, kokoši 3.00—4.00, race 4.00—5.00, drva kratka trda 4—5, mehka 3—4 šil.

RAZNE VESTI

Najstarejša podoba Matere božje. Iz Aten poročajo, da je neki grški menih v skoraj že razpadlem samostanu pri Trapecuntu našel veliko zgodovinsko in znanstveno vrednost. Te relikvije so bile v samostanu zakopane že v prvem stoletju po Kristusu. Med njimi se nahaja podoba Matere božje, ki zanjo trdijo strokovnjaki, da je izvirno delo evangelista Luke.

Zanimiv poizkus saditve pšenice. V „Domoljubu“ poroča nek slovenski posestnik o zanimivem poizkusu saditve pšenice sledeče: Dobro sem pripravil njivo in jo pognojil z hlevskim gnojem. Sadil sem v jamice, narejene z motiko po 20 cm narazen, 3 cm globoko in po tri zrna. Ko je pšenica naredila prvo kolence, sem jo prepulil in le eno sem pustil od treh rasti in jo osul. Čez 14 dni sem osul vnovič in čez dva nadaljna tedna zopet. Ko je pritisnila zima, sem dvakratno osipanje izvršil spomladi. Pšenica je rastle zelo lepo, vse jo je hodilo gledat. Posadil sem en kg, ki mi je dal 47 kg pridelke. Pšenica je iz enega zrna naredila po 17 do 19 bilk in ravno toliko klasov. Naj omenim še, da se sme osipati samo do prvega kolence, da stebelce lahko požene bilke.

Premeteni župan. Župan vasi Andrijevcev si je hotel prihraniti denar za vožnjo v Slavonški brod. Zato je izstavil sebi in še dvema svojima prijateljskima odgonske liste. Liste je prevzel občinski redar in spremljal „arestante“ v vlaku. Sprevodniku se je zdelo sumljivo, ker so se možakarji veselo med seboj razgovarjali in pri tem pili iz skupne čutare. Na policiji v Slavonskem Brodu pa se je redar ustrašil višje oblasti ter vse razložil, nakar je policija županovo premetenost občutno kaznovala.

Tudi on igra pri igri. Janez: „Katero vlogo boš igral v novi igri? — Nande: „Vlogo očeta.“ — Janez: „V čem pa obstoja ta vloga?“ — Nande: „V tem, da umre oče deset let pred pričetkom igre...“

Izšla je Blasnikova VELIKA PRATIKA

za navadno leto 1934
ki ima 365 dni.

„VELIKA PRATIKA“ je najstarejši slovenski koledar, ki je bil že od naših pradedov najbolj upoštevan in je še danes najbolj obrabjan.

V „VELIKI PRATIKI“ najdeš vse, kar človek potrebuje vsak dan: Katoliški koledar z nebesnimi, solničnimi, luninimi, vremenskimi in dnevnimi znamenji; — solčne in lunine mrke; — lunine spremembe; vse sejme na Kranjskem, Koroškem, Štajerskem, Prekmurju, Medžimurju in v Julijski Benečiji; — pregled o koncu brejosti živine; — popis vseh važnih domačih in tujih dogodkov v preteklem letu; — tabele za računanje obresti; — življenjske pise važnih in odločilnih oseb s slikami; — oznaka predmetov, ki jih rabi kmetovalec in žena v hiši. — Cena 5 Din.

„VELIKA PRATIKA“ se dobi v vseh večjih trgovinah in se lahko naroči tudi pismeno pri založniku:
tiskarni J. Blasnika nasl. d. d. v Ljubljani.